

Mia Bašić i Vedran Zlatić
studenti III. i IV. godine PFS

**Studenti splitskog Pravnog fakulteta
polaznici Ljetne škole ljudskih prava, Novi Vinodolski, 3. - 7. rujna 2012.
LJETNA ŠKOLA LJUDSKIH PRAVA, Novi Vinodolski, rujna 2012.**

U rujnu ove godine u Novom Vinodolskom, a u organizaciji Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, održana je “Ljetna škola ljudskih prava” čiji je zadatak bio proučavanje *Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda* (1953.). Točnije, od 3. do 8. rujna studenti sa pravnih fakulteta iz Rijeke, Splita, Zagreba i Osijeka detaljno su proučavali ovaj iznimno važan dokument europske pravne stečevine.

Ponedjeljak, 3. rujna. Svečano otvaranje Ljetne škole održano je u Gradskoj vijećnici uz pozdravne riječi dekana pravnog fakulteta u Rijeci prof. dr. sc. Eduarda Kunšteka i gradonačelnika grada domaćina Olega Butkovića. Program ljetne škole bio je iznimno bogat i zanimljiv, a uz pravnike teoretičare ovom prigodom našli su se i pravnici praktičari. Prvi dan održano je pozdravno predavanje i uvod u *Konvenciju*, a održala ga je Maša Marochini, glavna organizatorica Ljetne škole i asistentica na kolegiju Teorija države i prava na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Nakon pozdravnih riječi održana su dva predavanja, jedno „praktično“ i jedno „teorično“. Drugo predavanje „Postupak pred Europskim sudom za ljudska prava“ održala je Štefica Stažnik, zastupnica RH pred Sudom u Strasbourgu. Puna entuzijazma i želje da nam koliko toliko dočara postupak pred sudom, počevši od prvog koraka (podizanja tužbe protiv RH) do posljednjeg (presude), uspjela nam je opisati stvarnu atmosferu u samoj sudnici. Istaknula je kako Republika Hrvatska redovito gubi sporove pred Sudom te kako se sva komunikacija odvija pismenim putem osim u nekim iznimnim slučajevima (RH je tek u nekoliko slučajeva imala usmenu raspravu u Strasbourgu) što nam pomalo ostavlja dojam ravnodušnosti Suda obzirom na osjetljivo područje kojim se bavi. Drugi dio prvoga dana bio je rezerviran za doista karizmatičnog profesora Douwea Korffa iz Nizozemske inače redovitog profesora Međunarodnog prava na Metropolitan University u Londonu. Tema njegovoga prvog predavanja bila je „Prava zajamčena Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava (općenito)“ gdje nam je govorio, kako možemo vidjeti iz samog naslova, o Konvenciji načelno, ali i o svom načinu proučavanja Konvencije kojeg on naziva „*tipični pristup*“ (*typical approach*).

Utorak, 4. rujna. Drugi dan počeo je, ustvari nastavio, profesor Korff koji nam je ovog puta održao predavanje na temu „Pravo na život (čl. 2.)“. Predavanje je započelo malom provjerom znanja na temu tipičnog pristupa proučavanja Konvencije odslušanog dan ranije i brzo se nastavilo proučavanjem čl. 2. Konvencije. Nakon uvodnih riječi o pravu na život, profesor se dotakao tema eutanazije i početka ljudskog života (apelirajući na pobačaj) zaključivši kako će proći još dosta vremena, a da ne dobijemo konkretne odgovore na ove dvije

delikatne teme. Nakon predavanja profesora Korffa nekolicina zainteresiranih studenata ostala je razgovarati s njim o spomenutim temama, ali i o njegovom matičnom sveučilištu pri čemu je profesor izrazio želju da posjeti naš fakultet u Splitu, stoga ovim putem apeliramo na dekanat da razmotri ovu mogućnost i organiziraju jedno predavanje ovog vrsnog znalca i karizmatika. Nadalje, drugi dio predavanja ostavljen je za profesore sa Pravnoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci i to prof. dr. sc. Eduarda Kunšteka i prof. dr. sc. Miomira Matulovića. Profesor Kunštek održao je predavanje na temu „Pravo na mirno uživanje vlasništva (Protokol 1., čl. 1.)“ dok se profesor Matulović bavio temom „Prava na privatnost“.

Srijeda, 5. rujna. Treći dan Ljetne škole bio je rezerviran za dva predavanja. „Sloboda od mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne (čl. 3.)“ tema je koju je obradila Maša Marochini. Uz opća obilježja i značenje ovog članka koji uređuje jedan od najosjetljivijih segmenata ljudskoga društva, asistentica Marochini nam je pustila i kratki video koji je poslužio kao komparacija nekih zatvora u Europi gdje je zatvor u Rusiji ocijenjen najlošijim dok je onaj u Norveškoj ocijenjen najboljim. Drugo predavanje održala je mr. sc. Sanja Grbić, asistentica na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci. Tema njenog izlaganja bila je „Pravo na pošteno suđenje, građanski aspekt (čl. 6.) čime je ujedno i zaključen treći dan Ljetne škole.

Četvrtak, 6. rujna. Prvo predavanje četvrtoga dana Ljetne škole ljudskih prava na temu „Pravo na pošteno suđenje, kazneni aspekt“ održao je prof. dr. sc. Berislav Pavišić sa Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Obrađujući čl. 6. Konvencije, koji jamči pravo na pošteno suđenje prof. Pavišić se posebno osvrnuo na probleme povezane sa pravom na suđenje u razumnom roku, kao sastavnim dijelom prava na pošteno suđenje, i njegovim kršenjem, poglavito u zemljama bivšeg istočnog bloka. Svoja predavanja zaključio je sa nekoliko zanimljivih informacija vezanih za međunarodne kaznene sudove, što je probudilo veliki interes i zadobilo naročitu pozornost svih polaznika Ljetne škole. Drugi dio četvrtoga dana bio je rezerviran za suca Ustavnog suda Republike Hrvatske prof. dr. sc. Alda Radolovića koji je imao zanimljivo izlaganje na temu „Bitni problemi naknade štete u hrvatskom pravu“. Prof. Radolović je izložio glavne poteškoće povezane uz povrede osobnih prava pojedinaca u RH. Istaknuvši kako je povreda nekog od prava pojedinaca, uz istovremeno uskraćivanje brze i efikasne zaštite, jednaka oduzimanju prava, naglasio je važnost postojanja pravnog mehanizma koji će prvenstveno spriječiti takve povrede, a ako do povreda ipak dođe pojedinac mora imati na raspolaganju mogućnost naknade za pretrpljenu štetu. Na državi je obveza da uspostavi takav mehanizam i da ga održava brzim i efikasnim, te jednako pristupačnim za sve one čija su prava ugrožena ili ukinuta. Izlaganja su bila popraćena brojnim primjerima iz sudske prakse, što je svakako pomoglo u približavanju ovog problema studentima.

Petak, 7. rujna. Završni dan Ljetne škole otvoren je predavanjem na temu „Uloga domaćih sudova u zaštiti ljudskih prava sa primjerima iz sudske prakse“ koje je održala sutkinja Vrhovnog suda Republike Hrvatske Davorka Lukanović-

Ivanišević. Govoreći o obvezi domaćih sudova da pruže brzu i efikasnu pravnu zaštitu pojedincima u slučaju povrede njihovih prava sutkinja Lukanović-Ivanišević izložila je i probleme domaćeg pravosudnog sustava, koji se, prije svega, ogledaju u sporosti rješavanja sudskih predmeta, te preopterećenosti sudova u RH. Izlaganja su potkrijepljena brojnim primjerima iz prakse domaćih sudova. Drugo predavanje održala je prof. dr. sc. Vesna Crnić Grotić sa Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Tema ovog predavanja bila je „Zabrana diskriminacije prema Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava“. Prof. Crnić-Grotić je studentima približila važnost toga da se pojedincima omogući jednako uživanje prava predviđenih Konvencijom, bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što je to izričito navedeno u čl. 14. Naglasila je kako je ravnopravnost svih pred zakonom izričito proklamirana u mnogim ustavima, ali i međunarodnim dokumentima.

Ljetna škola završena je predavanjem prof. dr. sc. Željka Bartulovića sa Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci na temu „Vinodolski zakon i hrvatska pravna tradicija“. Ovo je bilo jedino predavanje održano izvan prostorija Gradskog poglavarstva. Zanimljiva tema, kao i zanimljiv način izlaganja prof. Bartulovića u specifičnim uvjetima pobudio je naročit interes kod polaznika Ljetne škole, koji su sa zanimanjem odslušali ovo posljednje predavanje, uostalom kao i svako prethodno. Prof. Bartulović je naglasio kako je Vinodolski zakon najstariji zakon slavenskog juga pisan glagoljicom. Istaknute su i druge povijesne činjenice iz kojih se jasno vidi bogatstvo hrvatske pravne tradicije. Kratkim povijesnim pregledom bogate hrvatske pravne misli zaključena je Ljetna škola ljudskih prava održana u Novom Vinodolskom u rujnu 2012.g.